

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ตามกรอบภารกิจงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยเน้นการศึกษาใน 4 ด้าน คือ การศึกษาพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ การฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ และการให้บริการข่าวสารข้อมูล ศึกษาปัญหาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งจะได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

4.3 ผลการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

4.4 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) จำนวน 266 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการ
พัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ร้อยละ
1. เพศ	
ชาย	85.3
หญิง	14.7
2. อายุ	
ต่ำกว่า 30 ปี	15.8
30-40 ปี	44.0
46-50 ปี	26.3
51-60 ปี	12.0
61 ปีขึ้นไป	1.9
3. วุฒิทางการศึกษา	
ป.4	21.1
ป.6 หรือ ป.7	6.0
ม.3 หรือ ม.ศ.3	4.5
ม.6 หรือ ม.ศ.5	9.8
อนุปริญญา	12.4
ปริญญาตรี	46.2
4. อายุการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ใน คปต.	
1-5 ปี	48.9
6-10 ปี	29.0
11 ปีขึ้นไป	22.1

จากตารางที่ 4.1 เห็นได้ว่า โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นคณะทำงาน สนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85.3 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 14.7 ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.00 วุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.2 อายุการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ ในคปต. 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ 11 ปี ขึ้นไป

2) ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 177 คน
ตั้งรายละเอียดตามตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ร้อยละ
1. เพศ	
ชาย	44.6
หญิง	55.4
2. อายุ	
ต่ำกว่า 30 ปี	44.6
30-40 ปี	44.1
46-50 ปี	10.2
51-60 ปี	1.1
3. วุฒิทางการศึกษา	
ป.4	1.7
ป.6 หรือ ป.7	2.8
ม.3 หรือ ม.ศ.3	4.5
ม.6 หรือ ม.ศ.5	5.7
อนุปริญญา	9.6
ปริญญาตรี	74.6
ปริญญาโท	1.1
4. อายุการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ใน กศน.	
1-5 ปี	69.5
6-10 ปี	15.8
11 ปีขึ้นไป	14.7

จากตารางที่ 4.2 เห็นได้ว่า โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นเจ้าหน้าที่การศึกษา
นอกโรงเรียน เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.4 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.6
ส่วนใหญ่ อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 79 วุฒทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี มาก
ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.6 คน อายุการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ใน กศน.1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ
69.5 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.8

4.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ของคณะกรรมการสนับสนุน การปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

ในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของคณะกรรมการสนับสนุน
การปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกเป็นภาพรวมและ
รายตำบล ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.3 -4.7

1) ผลการศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ของ
คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการ
จัดการศึกษาพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ ด้านการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ
และด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของภาพรวม 4 ด้าน ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน
ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดนครปฐม

การมีส่วนร่วมในการจัด ศึกษาออกโรงเรียน	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม			
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	ค่า t
	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	
1) การจัดการศึกษาพื้นฐาน	3.42 0.88 ปานกลาง	3.30 0.91 ปานกลาง	3.61 0.79 มาก	-3.71**
2) การให้บริการข่าวสารข้อมูล	3.34 0.90 ปานกลาง	3.27 0.88 ปานกลาง	1.85 0.92 ปานกลาง	-1.85
3) การจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ	3.32 0.95 ปานกลาง	3.12 0.91 ปานกลาง	3.63 0.94 มาก	-5.66**
4) การฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ	3.29 0.95 ปานกลาง	3.25 0.95 ปานกลาง	3.34 0.96 ปานกลาง	-0.95
รวม	3.34 0.92 ปานกลาง	3.24 1.10 ปานกลาง	3.50 0.90 ปานกลาง	-2.53*

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความเห็นว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ใน 4 ด้าน โดยภาพรวมและเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย 3.42 เป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่ การให้บริการข่าวสารข้อมูล ค่าเฉลี่ย 3.34 การจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ ค่าเฉลี่ย 3.32 และการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.29 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ใน 4 ด้าน พบว่าโดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่ามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการให้บริการข่าวสารข้อมูล และการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน และการจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2) ผลการศึกษาและเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในด้านการจัดการศึกษาพื้นฐาน ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความและค่าผลต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในด้านการจัดการศึกษาพัฒนาของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดนครปฐม

การจัดการศึกษาพัฒนา	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม				ค่า t
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	เจ้าหน้าที กศน. (n=177)	
	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	
1) ประชาสัมพันธ์ ชักชวน ประชาชนให้เข้าร่วมโครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ	3.73 1.02 มาก	3.62 1.02 มาก	3.90 1.00 มาก	-2.93**	
2) ให้การสนับสนุนร่วมกับครูผู้สอนหรือเป็นผู้สอนเอง	3.46 1.16 ปานกลาง	3.18 1.18 ปานกลาง	3.88 1.00 มาก	-6.46**	
3) เป็นผู้ริเริ่มหรือให้ข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ	3.40 1.06 ปานกลาง	3.31 1.09 ปานกลาง	3.54 0.99 มาก	-2.20*	
4) ช่วยดูแลแก้ปัญหา อุปสรรค และเสนอแนะวิธีการจัดการการเรียนการสอนแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ	3.38 1.09 ปานกลาง	3.21 1.07 ปานกลาง	3.65 1.07 มาก	-4.26**	
5) ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ในการจัดการเรียนการสอน	3.29 1.08 ปานกลาง	3.19 1.07 ปานกลาง	3.45 1.08 ปานกลาง	-2.53*	
6) จัดทำโครงการจัดการศึกษาพื้นฐานลงในแผนพัฒนาชนบท (แผน กชช.)	3.25 1.13 ปานกลาง	3.27 1.15 ปานกลาง	3.21 1.09 ปานกลาง	0.48	
รวม	3.42 0.88 ปานกลาง	3.30 0.91 ปานกลาง	3.61 0.79 มาก	-3.71**	

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความเห็นว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการจัดการศึกษาพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่องพบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ชักชวนประชาชนให้เข้าร่วมโครงการณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ ค่าเฉลี่ย 3.73 มาก เป็นอันดับแรก รองลงไปอยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ การให้การสนับสนุนร่วมมือกับครูผู้สอนหรือเป็นผู้สอนเอง ค่าเฉลี่ย 3.46 เป็นผู้ริเริ่มหรือให้ข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ ค่าเฉลี่ย 3.40 และช่วยดูแล แก้ไขอุปสรรคและเสนอแนะวิธีการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ ค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการศึกษาพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่ามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการจัดการศึกษาพื้นฐานลงในแผนพัฒนาชนบท (แผน กชช.) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ริเริ่มหรือให้ข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ และการให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ชักชวนประชาชนให้เข้าร่วมโครงการณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ การให้การสนับสนุนร่วมมือกับครูผู้สอนหรือเป็นผู้สอนเอง การช่วยดูแล แก้ไขอุปสรรค และข้อเสนอแนะวิธีการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3) ผลการศึกษา และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในด้านการจัดการศึกษา ต่อเนื่องสายสามัญ ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในด้านการจัดการ การศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์

การจัดการศึกษา ต่อเนื่องสายสามัญ	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม					
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	ค่า t		
	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ			
1) ประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	3.58 1.11 มาก	3.38 1.08 ปานกลาง	3.88 1.10 มาก	-4.74**		
2) เสนอแนะการจัดการกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมหลักสูตร เช่น ประเด็นสำคัญของหมู่บ้าน หรือ ตำบล, การพัฒนาในด้านต่าง ๆ	3.49 1.12 ปานกลาง	3.39 1.12 ปานกลาง	3.64 1.10 มาก	-2.36*		
3) เป็นผู้ริเริ่มหรือให้ข้อมูลผู้ที่จะศึกษาต่อ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	3.43 1.09 ปานกลาง	3.21 1.05 ปานกลาง	3.76 1.06 มาก	-5.39**		
4) จัดสถานที่พบกลุ่มหรือการเรียนการสอน	3.20 1.18 ปานกลาง	2.91 1.14 ปานกลาง	3.63 1.11 มาก	-6.51**		
5) เป็นครูผู้สอนหรือเชิญวิทยากรพิเศษมา สอนเสริม	2.93 1.21 ปานกลาง	2.73 1.21 ปานกลาง	3.23 1.16 ปานกลาง	-4.35**		
รวม	3.32 0.95 ปานกลาง	3.12 0.91 ปานกลาง	3.63 0.94 มาก	-5.66**		

** p < .01, * p < .05

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความเห็นว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล(คปต.) มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ การรับสมัครนักศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ค่าเฉลี่ย 3.58 อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงไปอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเสนอแนะ การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมหลักสูตร เช่น ประเพณีสำคัญของหมู่บ้าน หรือตำบล การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ค่าเฉลี่ย 3.49 การเป็นผู้ริเริ่มหรือให้ข้อมูลผู้ที่ศึกษาต่อ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ค่าเฉลี่ย 3.43 และการ จัดสถานที่พบกลุ่มหรือการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน ในด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นและ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีความคิด เห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น การเสนอแนะการจัดกิจกรรมการ พบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมหลักสูตร เช่น ประเพณีสำคัญของหมู่บ้านหรือตำบล การพัฒนา ในด้านต่าง ๆ มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการศึกษาและเปรียบเทียบระดับ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในด้านการฝึกทักษะ และ พัฒนาอาชีพ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในด้านการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชุมชนระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดนครปฐม

การฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม				
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	ค่า t	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ
1) สสำรวจอาชีพของประชาชนในหมู่บ้านและความต้องการในการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ	3.50	1.11	ปานกลาง	3.45	1.11
2) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัดหาผู้ที่มีความรู้หรือชำนาญการในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือผู้สอน	3.37	1.10	ปานกลาง	3.29	1.08
3) ให้การแนะนำเกี่ยวกับความรู้อาชีพต่าง ๆ และการรับจ้างในตลาดแรงงานแก่กลุ่มผู้ฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ	3.30	1.09	ปานกลาง	3.31	1.08
4) ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ	3.15	1.09	ปานกลาง	3.10	1.09
5) เสนอแนะแก่กลุ่มผู้ฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ให้ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.12	1.12	ปานกลาง	3.12	1.13
รวม	3.29	0.95	ปานกลาง	3.25	0.95
				3.34	0.96
					-0.95

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนมีความเห็นว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการฝึกทักษะ และพัฒนาอาชีพ โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง โดยคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการสำรวจอาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน และความต้องการในการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.50 สูงกว่าข้ออื่น รองลงไป ได้แก่ การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จัดหาผู้ที่มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือผู้สอน การให้การแนะนำเกี่ยวกับความรู้ในอาชีพต่าง ๆ และการรับจ้างในตลาดแรงงานแก่กลุ่มผู้ฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.30 การให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.15 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ พบว่าทั้งโดยภาพรวมและเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5) ผลการศึกษา และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์

การให้บริการข่าวสารข้อมูล	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม			
	รวม (n=443)		คปต. (n=266)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1) การจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหรือการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนตำบล	3.55	1.02	3.48	1.01
2) ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชนมาใช้บริการห้องสมุดประชาชนตำบลและที่อ่านฯ ประจำทุกวัน	3.46	1.09	3.39	1.08
3) บิดประกาศข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางราชการและหมู่บ้านให้ประชาชนได้รับทราบเป็นประจำ	3.41	1.11	3.40	1.13
4) จัดบรรยายภาคทั้งภายในและภายนอก ที่อ่านฯ ห้องสมุด ให้สะอาด ร่มรื่นและเรียบง่าย	3.29	1.05	3.14	1.06
5) จัดรายการออกเสียงตามสายภายในหมู่บ้านหรือตำบล ให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ	3.28	1.17	3.30	1.14
6) จัดทำโครงการรับบริจาคหนังสือให้กับห้องสมุดประชาชนตำบลหรือที่อ่านฯ เช่น ทอดผ้าป่าหนังสือ	3.02	1.10	2.91	1.08
รวม	3.34	0.90	3.27	0.88

** p < .01

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความเห็นว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หรือการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนตำบล ค่าเฉลี่ย 3.55 มาก เป็นอันดับแรก รองลงไปอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชน มาใช้บริการห้องสมุดประชาชนตำบลและที่อ่านประจำวัน ค่าเฉลี่ย 3.46 การปิดประกาศข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางราชการและหมู่บ้านให้ประชาชนได้รับทราบเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 3.41 การจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกสถานที่อ่านฯ ห้องสมุด ให้สะอาดร่มรื่นและเรียบง่าย ค่าเฉลี่ย 3.29 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในด้านการจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกที่อ่านฯ ห้องสมุดให้สะอาดร่มรื่นเรียบง่ายและการจัดทำโครงการรับบริจาคหนังสือให้กับห้องสมุดประชาชนตำบลหรือที่อ่านฯ เช่น ทอดผ้าป่าหนังสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4.3 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบ ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม					
	รวม (n=443)		คปต. (n=266)		เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1) ไม่มีค่าเฉลี่ย ค่าตอบแทน ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.21	1.22	ปานกลาง	3.10	1.28	ปานกลาง
2) ฐานะทางการเงินของครอบครัวไม่ดี ทำให้ไม่มีเวลามาส่งใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.05	1.19	ปานกลาง	2.99	1.27	ปานกลาง
3) เจ้าหน้าที่ คปต.ขาดความรู้ ความเข้าใจในงานการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.01	1.07	ปานกลาง	2.88	1.13	ปานกลาง
4) หน่วยงานการศึกษาของโรงเรียนไม่ให้สิ่งจูงใจแก่ คปต. เช่น การยกย่องชมเชยให้รางวัล ให้เกียรติบัตร ฯลฯ	2.95	1.20	ปานกลาง	2.81	1.16	ปานกลาง
5) หน่วยงานการศึกษาของโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงาน	2.89	1.16	ปานกลาง	2.81	1.11	ปานกลาง
6) เจ้าหน้าที่งานการศึกษาของโรงเรียนไม่ได้ติดต่อขอความร่วมมือกับ คปต. โดยตรง	2.77	1.15	ปานกลาง	2.82	1.20	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าแตกต่างของปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสู่เส้นปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม						ค่า t			
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)		เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)						
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	
7) ขาดการทรงพลังและประชาสัมพันธ์งานการศึกษาออกโรงเรียน	2.77	1.10	ปานกลาง	2.76	1.09	ปานกลาง	2.79	1.11	ปานกลาง	-0.21
8) เจ้าหน้าที่งานการศึกษาออกโรงเรียนให้ความสำคัญกับหน่วยงานอื่นมากกว่า คปต.	2.77	1.11	ปานกลาง	2.72	1.13	ปานกลาง	2.85	1.06	ปานกลาง	-1.26
9) ภาระงานหลักของ คปต. ในด้านอื่น ๆ มากกว่าไม่สนใจงานการศึกษาออกโรงเรียน	2.77	1.02	ปานกลาง	2.64	1.01	ปานกลาง	2.97	1.00	ปานกลาง	-3.45**
10) คปต. ส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาออกโรงเรียน	2.62	1.08	ปานกลาง	2.39	1.08	น้อย	2.96	0.99	ปานกลาง	-5.65**
11) เจ้าหน้าที่งานการศึกษาออกโรงเรียนขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ คปต.	2.61	1.10	ปานกลาง	2.59	1.14	ปานกลาง	2.64	1.04	ปานกลาง	-0.47
12) งานการศึกษาออกโรงเรียน มีความยุ่งยากและเพิ่มภาระให้ คปต. โดยไม่จำเป็น	2.48	1.03	น้อย	2.27	1.02	น้อย	2.78	0.97	ปานกลาง	-5.22**
รวม	2.83	0.79	ปานกลาง	2.73	0.81	ปานกลาง	2.97	0.75	ปานกลาง	-3.12**

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 4.8 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความเห็นว่า ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) โดยภาพรวม และเมื่อจำแนกเป็นรายเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทน ค่าพาหนะและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.21 เป็นอันดับแรก รองลงไป 3 อันดับ ได้แก่ฐานะทางการเงินของครอบครัวไม่ดี ทำให้ไม่มีเวลาสนใจในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.05 เจ้าหน้าที่ คปต. ขาดความรู้ ความเข้าใจในงานการศึกษานอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.01 และหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนไม่ให้ความสนใจแก่ คปต. เช่นการยกย่องชมเชย ให้รางวัลให้เกียรติบัตร ค่าเฉลี่ย 2.95 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล(คปต.) เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงไปมีความคิดเห็นแตกต่างกัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4.4 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชุมชนระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม				
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	ค่า t	
	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ	$\bar{X}$ S.D. แปลความ		
1) เจ้าหน้าที่การศึกษาออกโรงเรียน ควรชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการจัดการจัดการศึกษาออกโรงเรียน แก่คปต. ให้เข้าใจ	4.10 0.90 มาก	4.00 0.96 มาก	4.23 0.79 มาก	-2.58**	
2) ควรจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้เรื่องงานการศึกษาออกโรงเรียนแก่ คปต.	4.07 0.92 มาก	3.93 0.97 มาก	4.27 0.81 มาก	-3.80**	
3) เจ้าหน้าที่การศึกษาออกโรงเรียน ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ คปต.	4.07 0.92 มาก	3.97 0.96 มาก	4.20 0.83 มาก	-2.57**	
4) เจ้าหน้าที่การศึกษาออกโรงเรียน ควรติดต่อประสานงานกับ คปต. เป็นประจำ	3.91 0.97 มาก	3.81 1.02 มาก	4.07 0.88 มาก	-2.77**	
5) คปต. ควรเป็นผู้ให้ข้อมูล และสำรวจความต้องการในการที่จะเรียน สาขาวิชาต่าง ๆ ของประชาชน	3.87 0.94 มาก	3.71 0.98 มาก	4.12 0.82 มาก	-4.37**	
6) เจ้าหน้าที่การศึกษาออกโรงเรียน ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ คปต.	3.80 0.96 มาก	3.66 0.99 มาก	3.99 0.89 มาก	-3.67**	
7) คปต. ควรได้รับสิทธิพิเศษบางอย่างจากหน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน เช่น สมาชิกิตติมศักดิ์ของห้องสมุด	3.77 1.01 มาก	3.67 1.07 มาก	3.92 0.91 มาก	-2.48*	

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ และค่าผลต่างของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ระดับการประเมินการมีส่วนร่วม					
	รวม (n=443)	คปต. (n=266)	เจ้าหน้าที่ กศน. (n=177)	ค่า t		
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.			
8) ควรมีค่าตอบแทน ค่าพาหนะ และ ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินงานการศึกษา นอกโรงเรียนให้แก่ คปต.	3.75 1.05 มาก	3.72 1.05 มาก	3.80 1.05 มาก	-0.83		
9) คปต. ควรได้รับการยกย่องชมเชย จากหน่วยงานส่วนงานการศึกษา นอกโรงเรียน เช่น ให้เกียรติบัตร มอบเหรียญรางวัล ฯลฯ	3.73 1.03 มาก	3.58 1.06 มาก	3.97 0.94 มาก	-4.09**		
10) คปต. ควรเป็นผู้กำหนดโครงการ จัดการศึกษาออกโรงเรียนในแผนพัฒนาชนบท	3.67 0.99 มาก	3.55 1.05 มาก	3.84 0.87 มาก	-3.04**		
รวม	3.87 0.72 มาก	3.76 0.77 มาก	4.04 0.62 มาก	-4.05**		

** p < .01, * p < .05

จากตารางที่ 4.9 จะเห็นได้ว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง พบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ควรชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนแก่ คปต. ให้เข้าใจ ค่าเฉลี่ย 4.10 มาก เป็นอันดับแรก รองลงไป 3 อันดับได้แก่ ควรจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้เรื่องงานการศึกษานอกโรงเรียนแก่ คปต. ค่าเฉลี่ย 4.07 เจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ควรมีมนุษยสัมพันธ์ดีกับคปต. ค่าเฉลี่ย 4.07 เจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนควรติดต่อประสานงานกับ คปต. เป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 3.91 ตามลำดับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน กับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ใน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและในแต่ละด้านมีค่าใกล้เคียงกันแต่เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาจัดอันดับพบว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในด้านการจัดการศึกษาพื้นฐาน มากกว่าด้านอื่น รองลงไป ได้แก่ ด้านการให้บริการข่าวสารข้อมูล ด้านการจัดการศึกษาต่อเนื่องสายสามัญ และด้านการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพตามลำดับ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การศึกษาพื้นฐานเป็นการศึกษาขั้นเริ่มแรกของสมาชิกทุกคนในสังคม มุ่งที่จะให้ความรู้ต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตและเป็นพลเมืองดี หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการศึกษาประเภทนี้คือการเตรียมเครื่องมือที่จะสื่อสารความคิดความเข้าใจ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่สมาชิกในสังคม เครื่องมือนี้ก็คือความรู้ ภาษาที่ใช้ประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่าน และเขียน (สุนทร สุนันท์ชัย, 2530) ดังนั้น การจัดการศึกษาพื้นฐาน จึงเป็นการจัดการศึกษาให้ประชาชนได้มีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตลอดจนข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ กิจกรรมการศึกษาประเภทนี้ได้แก่ โครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ การศึกษาแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรประถมศึกษา ปี พ.ศ. 2531 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534) จากหลักการของการจัดการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งก็คือว่าเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของคนทุกคนในสังคม ซึ่งในปัจจุบันนี้มีผู้ไม่รู้หนังสือไทยอยู่ในประเทศไทย ประมาณ 1 ล้าน 5 แสน คนและมีผู้ที่ไม่จบชั้น ป.6 อยู่ประมาณ 22 ล้านคน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536) ดังนั้นจึงเป็นภารกิจของหน่วยงานหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานทางการศึกษานอกโรงเรียนโดยตรง สถาบันครอบครัวองค์กรชุมชน สถาบันทางศาสนา สื่อมวลชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องเกิดความ

รู้สึกผูกพันที่จะมีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ชักชวนให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการ มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนร่วมมือหรือตัดสินใจดำเนินการ และมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหา อุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบของการมีส่วนร่วม ของ สุจินต์ ดาววีระกุล (2527) และผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตรงตามนโยบาย เป้าหมาย และภารกิจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งเป็นนโยบายข้อที่ 1 ตามแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (2535-2539)

ส่วนปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น งานการศึกษานอกโรงเรียนมีความยุ่งยากและเพิ่มภาระให้ คปต. โดยไม่จำเป็น มีปัญหา อยู่ในระดับน้อยแต่เมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง แล้วนำค่าเฉลี่ยมาจัดอันดับพบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ ไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทน ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน รองลงไปได้แก่ ฐานะทางการเงินของครอบครัวไม่ดี ทำให้ไม่มีเวลามาสอนใจในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ คปต. ขาดความรู้ความเข้าใจในงานการศึกษานอกโรงเรียน ตามลำดับ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จากผลของการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัญหาเรื่องปากท้อง ปัญหาเรื่องความเป็นอยู่ ปัญหาเรื่องการเงินของครอบครัว ถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักการของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ยึดหลักความเสมอภาค หลักความยืดหยุ่น หลักความสอดคล้อง สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับสภาวะการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และจากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้ ค่าครองชีพเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ประชาชนส่วนใหญ่ยากจน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายต้องดิ้นรน เพื่อความอยู่รอดในสังคมไปวัน ๆ ดังนั้นในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงเรื่องนี้เป็นสำคัญ เน้นการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ประชาชนว่างเว้นจากภารกิจการทำงาน (ตร. รุ่ง แก้วแดง, เทปตลับ) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ก็ยึดถือหลักการเดียวกันนี้ ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับความเป็นจริง และสอดคล้องกับผลของการวิจัยของ ฅกพันธ์ วัฒนปาณี (2529) ซึ่ง

พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครู คปต. ที่สำคัญที่สุด คือ การไม่มีเบี้ยเลี้ยง หรือค่าพาหนะที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานคล่องตัว และกนัต ม่วงมณี (2526) พบว่า สตรีที่มีรายได้สูง มีส่วนร่วมในทางการศึกษานอกโรงเรียนมากกว่าสตรีที่มีรายได้ต่ำ ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ ก็ใกล้เคียงกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า งานการศึกษานอกโรงเรียน มีความยุ่งยากและเพิ่มภาระให้ คปต. โดยไม่จำเป็นนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย นั้นย่อมหมายความว่า คปต. เข้าใจบทบาทและมองเห็นความสำคัญของการศึกษานอกโรงเรียน ว่ามีความจำเป็นต่อสังคมการเรียนรู้ในปัจจุบัน

ในส่วนของการความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง และเมื่อจำแนกเป็นรายเรื่อง ก็พบว่าเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน ควรชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนแก่ คปต. ให้เข้าใจเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่ ควรจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้เรื่องงานการศึกษานอกโรงเรียนแก่ คปต. และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ คปต. ตามลำดับ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและชุมชน ในสังคมดั้งเดิม มนุษย์เรียนรู้สมรรถภาพที่จำเป็นเหล่านี้ จากครอบครัวและชุมชน ต่อมาเมื่อสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงได้มีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเพื่อเสริมการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การศึกษาในระบบโรงเรียนได้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง และส่งผลที่เด่นชัดต่อการพัฒนาคุณภาพประชากรแต่ถึงกระนั้นยังพบว่ามีข้อจำกัดที่สำคัญบางประการ กล่าวคือ ความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความด้อยคุณภาพทางการศึกษาความไม่ต่อเนื่องในโอกาสทางการศึกษา ด้วยเหตุเหล่านี้ จึงทำให้มีการศึกษานอกโรงเรียนเกิดขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536) จากเป้าหมาย ภารกิจ และกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน และแนวนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ชี้ถึงลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดระบบงานการศึกษานอกโรงเรียน คือ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว องค์กรชุมชน สถาบันทางศาสนา สื่อมวลชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จากแนวความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า การจัดประชุมสัมมนา ชี้แจงนโยบายแผนงาน โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

ให้แก่ คปต. นั้นมีความสำคัญยิ่งต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของ สุจินต์ ดาววีระกุล (2527) กรรณิการ์ ชมดี (2524) ม.ร.ว.อดิน ระพีพัฒน์, เจิมศักดิ์ ปิ่นทองและคณะ (2527)

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันแทบทุกกิจกรรม